

Jak se připravit na náročné rozhovory?

Inspirováno CupOfEmpathy.com

Připravte se předem, rozhovor pak půjde snadněji

Čeká Vás náročný rozhovor a máte obavy, jak jej zvládnete? Projděte si touto přípravou a získejte nad situací nadhled, díky kterému Vám pak rozhovor půjde lépe.

Krok 1

JAKÁ JE SITUACE?

Udělejte si v celé situaci jasno sami pro sebe. Co se stalo? Jak jste se cítili a co jste potřebovali?

Co kdo řekl nebo udělal?

Pokuste se o čistý popis situace. Namísto „Pořád jen čučí do mobilu!“, popište, co se stalo – např. „Přišel domů v šest a do devíti se díval do mobilu.“

Co jsem si o dané situaci / člověku myslel/a?

Napište si, co jste si o druhém mysleli. Jak jste jeho chování hodnotili a posuzovali – např. „Je tak sobecký!“ nebo „Úplně na mě kašle.“

Jak jsem se cítil/a?

Uvědomte si, jak se cítíte, když se Vám hlavou honí myšlenky o této situaci nebo člověku? Pomohou Vám slova a pojmy na dalších stránkách.

Co jsem potřeboval/a?

Nepříjemné pocity nejsou způsobené samotnou situací nebo chováním druhého, ale tím, že nějaké naše potřeby nejsou v danou chvíli naplněné. Jaké potřeby to byly ve Vašem případě? Pomohou Vám slova a pojmy na dalších stránkách.

Co chci? O co žádám?

Když víte, co jste potřebovali, o co byste chtěli druhého požádat? Jaká akce by vedla k naplnění vašich potřeb? Pokud by mi například bylo líto, že se partner dívá do mobilu, protože bych s ním chtěla trávit čas, mohla bych požádat, jestli bychom si mohli chvíli povídat, něco uvařit nebo si zajít ven.

Jak se můžeme cítit, když naše potřeby nejsou naplněné?

Fyzické pocity

bolest, nemoc
prázdnota
bez dechu
uboze, žalostně
znechuceně

Frustrace

podráždění
netrpělivost
nepříjemně
zahlceně
roztržitě, neklidně
nervózně, napjatě

Rezignace

znuděně
odpojení
otupěle
chladně
skepticky
nepřítomně

Smutek

melancholicky
v depresi
ve špatné náladě
sklíčeně,
zdeptaně
zarmouceně

Únava

vyčerpaně
ospale
poraženě
vyhořeले

Lítost

zklamání
hořkost
osaměle

Strach

úzkost, napětí
nervózně
obavy
panika
znepokojení

Vztek

hněv, zloba
vztek, naštvání
nenávisť
závistivě
žárlivě

Zoufalost

bezmocně
beznadějně
nešťastně
mizerně
strašně

Zmatek

nejistě
nedůvěřivě
ztraceně
překvapeně

Stud

provinile
zahanbeně
v rozpacích
stydlivě

Zranění

bolest
citlivě
zranitelně

Jak se můžeme cítit, když naše potřeby jsou naplněné?

Fyzické pocity

příjemně
plní energie
plní síly, života
svobodně, volně
aktivně, čile, živě

Spokojenost

šťastně, krásně
v pohodě, dobře
příjemně, hezky
v dobré náladě

Vděčnost

potěšeně
uspokojeně
slastně
pohnutě

Klid

vyrovnaně
sebejistě
v rovnováze
lehce
cítím úlevu

Odpočinek

odpočatě
relaxovaně
osvěženě
uvolněně

Překvapení

ohromeně
udiveně

Zvědavost

zaujatě
pohlčeně

Veselost

radostně
rozpustile
pobaveně
potěšeně
hravě, živě

Naděje

optimisticky
povzbuzeně
posíleně
odhodlaně

Hrdost

pýcha
vítězoslavně
užitečně
prospěšně
naplnění

Nadšení

fascinovaně
vášnivě
zapáleně
inspirovaně
okouzleně

Láska

něžně
zamilovaně
vřele, vroucně

Přátelství

nakloněni
sdílně

Jistota

silně,
rozhodně
otevřeně
bezpečně
cítím důvěru

Potřeby a kvality, po kterých můžeme v životě toužit

Tělesné zdraví

vzduch, voda
potrava, světlo
přístřeší, teplo
ochrana (i citová)
bezpečí
pohyb, práce
odpočinek, spánek
dotek, sexualita
zdraví
prostor

Smysluplnost

učení, rozvoj, růst
přispívání, dávání
naděje
kreativita, inspirace
účel, smysl
jasnost, znalost
soustředění

Harmonie

klid, mír
krása
lehkost
jednoduchost
soulad
čistota, pořádek
vyváženost
celistvost

Porozumění

jasnost, vhled
objevování
zkušenost
informace
znalosti, učení
moudrost
přehlednost
známost
vědění

Autonomie

možnost volby
svoboda
čas, prostor
nezávislost
samostatnost
seberealizace
individualita
sebeurčení
vliv na svůj život

Zábava

živost, vitalita
radost
humor, smích
volný čas
pohodlí, relaxace
vzrušení, stimulace
hra, dobrodružství
rituály

Síla, moc

sebevědomí
sebedůvěra
sebeúcta
důstojnost
kompetence
efektivita
odolnost
být respektován

Živost

objevování
vášeň
spontaneita
změna
vitalita
oslava
truchlení

Spojení

spolupráce
vzájemnost
reciprocita
komunikace
společnost
patřit někam
dávání a přijímání
vidět, být viděn
slyšet, být slyšen
rozumět, být pochopen

Autenticita

upřímnost
čestnost
pravdivost
integrita
transparentnost
otevřenost
sebe-vyjádření

Láska

náklonnost, přijetí
péče, blízkost
soucit, citlivost
ohleduplnost
intimita, sexualita
rodičovství
partnerství, přátelství
něha, dotek
ocenění
podpora

Jistota

důvěra, bezpečí
stabilita, řád
předvídatelnost
Jasnost, orientace

Požitek

radost, potěšení
humor, smích
stimulace
flow

Krok 2

EMPATIE

Zkuste se zamyslet nad tím, co prožíval v dané situaci ten druhý. Pomůže Vám to lépe pochopit jeho motivace.

Jak se ten druhý v dané situaci cítil?

Zkuste se zamyslet, jaké pocity prožíval ten druhý? Možná byl po celém dni unavený. Nebo byl zahlcený vším, co musel řešit.

Co ten druhý v dané situaci potřeboval?

Naše pocity (ať už příjemné nebo nepříjemné) jsou způsobené tím, že nějaké naše potřeby jsou naplněné či nenaplněné. A vše, co děláme, děláme proto, abychom své potřeby uspokojili. Zkuste se zamyslet, proč se ten druhý v dané situaci choval tak, jak se choval. Jakou potřebu tím chtěl naplnit? Možná byl unavený a chtěl si odpočinout. Nebo byl zahlcený a potřeboval „vypnout“ a nemluvit.

Krok 3

VYJÁDŘETE SE

Teď víte, co se stalo, jak jste se cítili a co jste potřebovali. Vyjádřete to slovy, která může druhý slyšet, aniž by se musel obhajovat nebo útočit.

Když jsi udělal(a) / řekl(a) .....

(popište situaci bez hodnotících slov)

Cítil(a) jsem se / byl(a) jsem .....

(vyjádřete své pocity)

Protože jsem potřeboval(a) .....

(vyjádřete své potřeby)

Myslíš, že bys mohl(a) .....

(zformulujte svou prosbu)

Dvě důležité poznámky:

Při vyjadřování pocitů dejte pozor na formulaci. Neříkejte: „Byla jsem smutná, protože jsi udělal / řekl .....“. Vede to většinou k obranné reakci druhého, namísto k motivaci poslouchat dál. Vyjádřete své pocity ve vztahu ke svým potřebám: „Byla jsem smutná, protože jsem potřebovala.....“

Vyjádřete svou prosbu jako návrh k diskusi, nikoliv jako příkaz. Jestliže druhý řekne „ne“, zjišťujte, co mu brání říct vám „ano“ – jaké jeho potřeby nejsou naplněné?

Krok 4

VYTVOŘTE SI VHODNÝ PROSTOR

Přípravu máte hotovou. Počkejte ale s diskusí na ten správný okamžik.

Máme oba kapacitu řešit složitou věc?

Počkejte na okamžik, kdy budete oba v pohodě. Kdy nebudete mít hlad, nebudete unavení, rozrušení nebo rozladění.

Máme dostatek času?

Počkejte na okamžik, kdy budete mít oba dost času vše v klidu probrat. Kdy nebudete nikam spěchat, nebudete se už těšit do postele nebo nebudete čekat návštěvu tchyně.

Máme vhodné podmínky?

Pro náročný rozhovor si zajistěte vhodné podmínky. Najděte místo, kde vás nebude nikdo rušit a v ideálním případě si vypněte mobily.

Vyjádřete svůj záměr

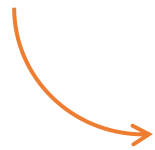
Řekněte druhému na rovinu, že vás něco trápí a chtěli byste si o tom promluvit. A zeptejte se, jestli je to pro něj v danou chvíli v pořádku.

Krok 5

NAUČTE SE TO JEŠTĚ LÉPE

Fungoval Vám tento postup? Je založený na principech nenásilné komunikace. Naučte se ji v on-line kurzu a průvodci nenásilnou komunikací.

KomunikaceSrdcem.cz/Pruvodce

KDO JSEM?

Jmenuji se Irma Macháčová, jsem lektorka nenásilné komunikace a autorka On-line kurzu a průvodce nenásilnou komunikací.

Na svých kurzech, seminářích a tréninkových skupinách učím, jak díky komunikaci budovat kvalitní vztahy založené na důvěře a jak zvládat neshody a konflikty s větším klidem a nadhledem.

Já sama jsem tento způsob komunikace objevila již před mnoha lety a dodnes obdivuji jeho krásu a užitečnost. Díky nenásilné komunikaci mám krásný otevřený vztah se svým manželem i dětmi, dokážu se postavit za sebe v soukromém i pracovním životě a mám důvěru, že i když někdy komunikace drhne, mám nástroje, díky kterým se situace vyřeší k spokojenosti všech zúčastněných.

Věřím, že nenásilná komunikace pomůže i Vám!

Inspirováno CupOfEmpathy.com

Poděkování: K vytvoření tohoto průvodce mě inspirovala Marianne van Dijk (<https://cupofempathy.com>), jejíž web, FB i webináře vám velmi doporučuji ke shlédnutí.